

ADRODDIAD I'R CABINET

3 Gorffennaf, 2018

Aelod Cabinet: Cyngorydd Gareth Thomas

Pwnc: Ad-drefnu darpariaeth Addysg Gynradd Dalgylch Bangor

Swyddog Cyswllt: Diane Jones – Arweinydd Prosiect Bangor

Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Gofynnir i'r Cabinet ystyried y sylwadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori statudol a'r ymateb i'r sylwadau hynny, a phenderfynu os dylid:

- i. Cymeradwyo'r cynnig i gau Ysgolion Glanadda a Babanod Coedmawr ar 31 Awst 2020, a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol y Garnedd (yn ddarostyngedig i ddewis rhieni); a chynyddu capasiti Ysgol y Garnedd i 420.
 - ii. Cymeradwyo cyhoeddi rhybuddion statudol ar y cynnig yn (i) uchod yn unol â gofynion Adran 48 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013.
-

Pwrpas yr adroddiad

Pwrpas yr adroddiad hwn yw adrodd i'r Cabinet yn dilyn cynnal ymgynghoriad statudol ar y cynnig i gau Ysgolion Glanadda a Babanod Coedmawr ar 31 Awst 2020, a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol y Garnedd (yn ddarostyngedig i ddewis rhieni); a chynyddu capasiti Ysgol y Garnedd i 420.

1. CYFLWYNIAD

Cyflwynwyd adroddiad gerbron y Cabinet ar 17 Ionawr 2017, a chymeradwywyd yr argymhelliad, 'gofyn am yr hawl i gychwyn trafodaethau lleol yn unol â'r adroddiad ynglŷn ag adolygu darpariaeth addysg gynradd ym Mangor'.

- 1.1** Mewn cyfarfod Cabinet Mawrth 2018 cyflwynwyd adroddiad i'r Cabinet lle cymeradwywyd y penderfyniad i:

Cynnal ymgynghoriad statudol, yn unol ag Adran 48 Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, yn nalgylch Bangor ar gynnig i gau ysgolion Glanadda a Choedmawr ar y 31 Awst 2020, a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol y Garnedd (yn ddarostyngedig i ddewis rhieni); a chynyddu capasiti Ysgol y Garnedd i 420

- 1.2** Ar ddiwedd 2016, hysbysodd Llywodraeth Cymru fod cyfle i Awdurdodau Lleol gyda'r capasiti, i gyflawni prosiectau ychwanegol oddi mewn Band A Rhaglen Ysgolion 21ain Ganrif. Yn sgil hyn, mae Llywodraeth Cymru wedi cydnabod Gwynedd fel un o'r Awdurdodau mwyaf llwyddiannus yn cyflawni eu Rhaglen hyd yma ac rydym yn ymfalchïo eu bod yn cyfeirio atom fel enghraifft o ymarfer da yn y maes hwn.

- 1.3** Sefydlwyd Panel Adolygu Dalgylch (PAD) Bangor yn ystod Mehefin 2017, a chynhaliwyd pedwar cyfarfod rhwng Mehefin a Thachwedd, gyda'r olaf ar y 29 Tachwedd 2017. Roedd cynrychiolwyr o

bob ysgol yn y dalgylch wedi cael gwahoddiad, gan gynnwys pennaeth, Cadeirydd Llywodraethwyr a rhiant llywodraethwyr. Rhoddwyd yn ogystal wahoddiad i'r Aelodau Lleol ac i gynrychiolaeth o'r Eglwys yng Nghymru (Esgobaeth Bangor) ac yr Eglwys Gatholig.

1.4 Yn ystod y cyfarfodydd, ystyriwyd sawl opsiwn ar gyfer addysg gynradd ym Mangor er mwyn sicrhau darpariaeth gynaliadwy i'r dyfodol gan ymateb yn benodol i'r angen am gynnydd yn y galw am lefydd yn ardal Penrhosgarnedd a gwella'r ddarpariaeth i ddysgwyr y ddinas.

1.5 Fel rhan o'r broses, adnabuwyd nifer o amcanion i'w hystyried ar gyfer y ddarpariaeth yn dalgylch Bangor sef:

- Sicrhau digon o lefydd ar gyfer pob plentyn yn y lleoliadau priodol;
- Sicrhau nad oes unrhyw ysgol yn orlawn;
- Sicrhau nad oes unrhyw ysgol wedi'i asesu yng nghyflwr C neu waeth;
- Lleihau llefydd gweigion sylweddol mewn ysgolion neu gynyddu effeithiolrwydd;
- Lleihau amrediad cost y pen ar gyfer darparu addysg yn y dalgylch;
- Sicrhau bod maint dosbarthiadau yn addas yn yr ysgolion cynradd;
- Sicrhau nad oes dros 25 disgybl o'r un oedran mewn un dosbarth;
- Sicrhau nad oes rhagor na 20 disgybl o oedrannau gwahanol mewn un dosbarth;
- Cysoni ansawdd addysg yn y dalgylch;
- Sicrhau nad oes unrhyw bennaeth yn treulio rhagor na 20% o'i amser yn dysgu;
- Datblygu'r defnydd o ysgolion fel adnodd cymunedol;
- Gwella'r ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol yn y dalgylch.

1.6 Cyd-destun pwysig yw maint y pecyn sydd ar gael i foderneiddio darpariaeth addysg gynradd yn ninas Bangor. Ers dechrau'r trafodaethau yn y dalgylch, mabwysiadwyd rhaglen o fuddsoddiad cyfalaf gan Lywodraeth Cymru dan faner Rhaglen Ysgolion yr 21ain. Byddai'n debygol o gynnwys buddsoddiad o gyfanswm £12.7 miliwn, gyda £6.35 miliwn o'r swm hwnnw yn grant gan Lywodraeth Cymru, mae ymrwymiad hefyd gan gwmni datblygu tai, fel rhan o gytundeb ar gyfer datblygiad newydd Goetre Uchaf ym Mhenrhosgarnedd.

2. Cefndir - dewis model ffafriedig

2.1 Trafodwyd nifer o opsiynau cyn i'r rhestr hir gael ei chreu. Yr athroniaeth y tu cefn i'r opsiynau oedd ystyried pob ysgol yn y dalgylch, gan geisio ffyrdd fyddai'n gwella a chynnal safon addysg yn y dalgylch.

- Opsiwn o gydweithio/ffedereiddio rhwng rhai neu holl ysgolion presennol heb gau ysgolion
- Opsiwn o gydweithio/ffedereiddio rhwng ysgolion yn dilyn cau rhai ysgolion
- Cau rhai ysgolion cynradd gan drosglwyddo disgyblion i ysgolion cyfagos heb fuddsoddiad cyfalaf na chydweithio rhwng yr ysgolion sy'n weddill
- Cau rhai ysgolion cynradd gan drosglwyddo disgyblion i ysgolion cyfagos heb fuddsoddiad cyfalaf, a sefydlu cydweithio rhwng yr ysgolion sy'n weddill
- Cau rhai ysgolion cynradd a sefydlu ysgol(ion) ardal yn dilyn buddsoddiad cyfalaf
- Sefydlu un ysgol 3-16 neu 3-18 ar un safle i holl ddisgyblion y dalgylch

2.3 Y prif faterion a nodwyd gan aelodau'r PAD oedd;

- Yr angen i unrhyw opsiwn gynnwys gwelliannau a chodi capasiti i rai adeiladau ysgolion Bangor
- Bod ystyriaeth yn cael ei roi i unrhyw effaith ar sefyllfa trafndiaeth ym Mhenrhosgarnedd
- Ystyriaeth i faterion ieithyddol
- Sicrhau trefniadau priodol ar gyfer plant Ysgol Babanod Coedmawr ac Ysgol Glanadda
- Ystyriaeth i unrhyw safleoedd addas ar gyfer datblygu sydd ar gael ym Mangor.

2.4 Yn dilyn trafodaethau gyda'r aelodau PAD, crëwyd rhestr hir o opsiynau. Er bod yr achos dros newid wedi ei sefydlu, mae'r model 'Status Quo' yn cael ei gynnwys at ddiben cymharu:

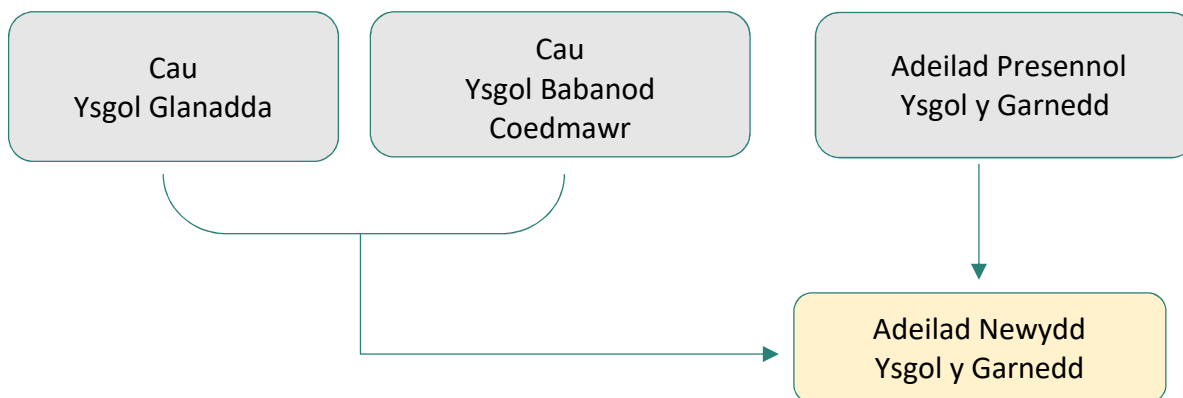
Status Quo	Gwneud Dim
Opsiwn 1	Ymestyn Ysgol Y Faenol i gynyddu'r capasiti o 186 i 270. Cau Ysgol Coedmawr, Glanadda a'r Garnedd. Creu ysgol newydd ar 2 safle (babanod ac iau) gyda'r ysgol babanod ar safle Coedmawr (180) a'r iau ar safle'r Garnedd (240). Cynyddu capasiti Glancegin i dderbyn plant cyfnod sylfaen ychwanegol. Gwelliannau i rannau adeilad Ysgol Hirael. Ystyriaeth i'r ddarpariaeth Uwchradd gan gynnwys cyflwr yr adeiladau presennol ac adeilad newydd ar gyfer Ysgol Ein Harglwyddes.
Opsiwn 2	Cau Ysgol Coedmawr, Glanadda, Y Faenol a'r Garnedd. Datblygu ysgol newydd gyda chapasiti o 690. Cynyddu capasiti Glancegin i dderbyn plant cyfnod sylfaen ychwanegol. Gwelliannau i rannau adeilad Ysgol Hirael. Ystyriaeth i'r ddarpariaeth Uwchradd gan gynnwys cyflwr yr adeiladau presennol ac adeilad newydd ar gyfer Ysgol Ein Harglwyddes.
Opsiwn 3	Ymestyn Y Faenol i gynyddu'r capasiti o 186 i 315. Ysgol newydd i'r Garnedd gan gynyddu'r capasiti o 210 i 420. Cau Ysgol Coedmawr a Glanadda. Cynyddu capasiti Glancegin i dderbyn plant cyfnod sylfaen ychwanegol. Gwelliannau i rannau adeilad Ysgol Hirael. Ystyriaeth i'r ddarpariaeth Uwchradd gan gynnwys cyflwr yr adeiladau presennol ac adeilad newydd ar gyfer Ysgol Ein Harglwyddes.
Opsiwn 4	Adeilad newydd i'r Garnedd, capasiti o 350 i 380. Ysgol newydd i Coedmawr a Glanadda i gynnwys llefydd i'r plant newydd o dai Pen y Ffridd (Goetre Uchaf). Ymestyn y Faenol i tua 250 a datrys problemau traffig. Cynyddu capasiti Glancegin i dderbyn plant cyfnod sylfaen ychwanegol. Gwelliannau i rannau adeilad Ysgol Hirael. Ystyriaeth i'r ddarpariaeth Uwchradd gan gynnwys cyflwr yr adeiladau presennol ac adeilad newydd ar gyfer Ysgol Ein Harglwyddes.
Opsiwn 5	Un ysgol gydol oes ym Mangor (2,746 + 306). Cau pob ysgol gynradd ac uwchradd
Opsiwn 6	Uno ysgol Tryfan a Friars a chreu ysgol newydd cyfrwng Cymraeg (1,347 + 306) gan godi ysgol gynradd newydd ar safle cyfredol Tryfan (420) ac ymestyn Ysgol Faenol (270). Cau Ysgol Coedmawr, Glanadda a Garnedd. Cynyddu capasiti Glancegin i dderbyn plant cyfnod sylfaen ychwanegol. Gwelliannau i rannau adeilad Ysgol Hirael. Adeilad newydd ar gyfer Ysgol Ein Harglwyddes.
Opsiwn 7	Cyfuno Ysgol Tryfan a Dyffryn Ogwen ar safle newydd (700 + 150?). Ysgol gynradd newydd ar safle cyfredol Tryfan (420) ac ymestyn Ysgol Faenol (270). Cau Ysgol Coedmawr, Glanadda a Garnedd. Cynyddu capasiti Glancegin i dderbyn plant cyfnod sylfaen ychwanegol. Gwelliannau i rannau adeilad Ysgol Hirael. Adeilad newydd ar gyfer Ysgol Ein Harglwyddes.
Opsiwn 8	Cau Glanadda a Coedmawr. Estyniad i'r Faenol (270). Adeilad newydd i'r Garnedd (380-420 o blant). Adeilad newydd i Ein Harglwyddes (120) yn ystod yr ail ffes (cyllid

	yr Eglwys). Creu cyfleusterau cymunedol chwaraeon i'w rhannu gan y Garnedd, Friars, Cae Top (fel Parc Eirias). Cynyddu capasiti Glancegin i dderbyn plant cyfnod sylfaen ychwanegol. Gwelliannau i rannau adeilad Ysgol Hirael. Ystyriaeth i'r ddarpariaeth Uwchradd gan gynnwys cyflwr yr adeiladau presennol.
Opsiwn 9	Ail adeiladu Ysgol Ein Harglwyddes ar yr un safle (120). Rhoi estyniad i Glanadda (90) er mwyn cyfuno gydag Ysgol Coedmawr. Ail adeiladu Coedmawr er mwyn gwneud lle i ormodedd y Faenol a'r Garnedd (240). Parc Cegin? (digon o le) . Ail gyflwyno gwasanaeth bws ar gyfer disgyblion. Rhaid i'r ysgolion fod yn ddigon mawr ar gyfer twf poblogaeth. Cynyddu capasiti Glancegin i dderbyn plant cyfnod sylfaen ychwanegol. Gwelliannau i rannau adeilad Ysgol Hirael. Ystyriaeth i'r ddarpariaeth Uwchradd gan gynnwys cyflwr yr adeiladau presennol.
Opsiwn 10	Cynyddu capasiti'r Faenol (270). Garnedd i safle newydd a chodi chapasiti (330). Addasu safle Glanadda i dderbyn plant Coedmawr (90). Cynyddu capasiti Glancegin i dderbyn plant cyfnod sylfaen ychwanegol. Gwelliannau i rannau adeilad Ysgol Hirael. Ystyriaeth i'r ddarpariaeth Uwchradd gan gynnwys cyflwr yr adeiladau presennol ac adeilad newydd ar gyfer Ysgol Ein Harglwyddes.
Opsiwn 11	Ysgol newydd i'r Faenol (270). Garnedd i safle newydd a chynyddu'r capasiti (420). Cau Coedmawr a Glanadda. Cynyddu capasiti Glancegin i dderbyn plant cyfnod sylfaen ychwanegol. Gwelliannau i rannau adeilad Ysgol Hirael. Ystyriaeth i'r ddarpariaeth Uwchradd gan gynnwys cyflwr yr adeiladau presennol ac adeilad newydd ar gyfer Ysgol Ein Harglwyddes.
Opsiwn 12	Ymestyn y Faenol i gynyddu'r capasiti o 186 i 360. Ysgol newydd i'r Garnedd gan gynyddu'r capasiti o 210 i 330. Cau Ysgol Coedmawr a Glanadda gan ddanfôn plant i Faenol. Cynyddu capasiti Glancegin i dderbyn plant cyfnod sylfaen ychwanegol. Gwelliannau i rannau adeilad Ysgol Hirael. Ystyriaeth i'r ddarpariaeth Uwchradd gan gynnwys cyflwr yr adeiladau presennol ac adeilad newydd ar gyfer Ysgol Ein Harglwyddes.

- 2.5** Yn dilyn ystyriaeth, crëwyd rhestr fer o opsiynau oedd yn cynnwys yr opsiynau oedd wedi cyfarch y mwyafrif i'r amcanion buddsoddi yn llawn, ac oedd yn bosib eu cyflawni oddi fewn cyfyngiadau ystyriaethau ymarferol. Y tri opsiwn (yn ychwanegol i'r status quo) a ddaeth i'r brig oedd opsiwn 3, opsiwn 8, ac opsiwn 10. Trafodwyd yr opsiynau yma yn ystod PAD 3, ac anfonwyd holiadur i aelodau'r PAD i gyflwyno sylwadau'r ysgolion perthnasol ynglŷn â'r opsiynau arfaethedig ar gyfer adnabod opsiwn ffafriedig.
- 2.6** Gwerthuswyd yr opsiynau gwahanol a gellir gweld cymhariaeth bellach o'r modelau yn erbyn ffactorau a chytunwyd yn ystod y cyfarfod PAD cyntaf. Gellir gweld y gwerthusiad opsiynau llawn yn **Atodiad 3**
- 2.7** Adroddwyd hyn i'r Cabinet 13 Mawrth 2018 lle cymeradwywyd yr argymhellion i gynnal cyfnod o ymgynghori statudol ar **opsiwn 3**, sef i gau ysgolion Glanadda a Babanod Coedmawr ar 31 Awst 2020, a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol y Garnedd (yn ddarostyngedig i ddewis rhieni); a chynyddu capasiti Ysgol y Garnedd i 420.

3. Y Cynnig

- 3.1** Mae'r cynnig hwn yn golygu y bydd Ysgol Babanod Coedmawr ac Ysgol Glanadda yn cau a bod adeilad newydd yn cael ei adeiladu ar gyfer ysgol y Garnedd.

- 3.2** Y nod yw bydd y buddsoddiad arfaethedig yn cyfarch dyheadau strategol Cyngor Gwynedd a Llywodraeth Cymru i ddarparu addysg gynaliadwy, byddai hyn yn cynnwys:

- Gwell cysondeb yn safon ac ansawdd yr addysg a ddarperir yn y dalgylch
- Gwella effeithlonrwydd stad yr ysgol, gan leihau nifer o adeiladau mewn cyflwr gwael
- Gwneud cyfraniad sylweddol tuag at leihau nifer o lefydd gweigion
- Rhyddhau cyllideb i'w wario ar blant o fewn y gyfundrefn addysg yn hytrach nag adeiladau
- Cysoni nifer yr ysgolion i gyfarch y galw
- Rhesymoli cost fesul disgybl mewn ysgolion. Gan leihau'r gost fesul disgybl i hafal neu well na'r cyfartaledd Sirol o £3,777 i'r Cynradd.
- Gwell cysondeb mewn maint dosbarthiadau a lleihau'r ystod oedran o fewn dosbarthiadau ysgolion cynradd
- Gwella'r amgylchedd ddysgu i fwy o ddisgyblion a chynyddu'r nifer disgyblion a fydd yn elwa o amgylchfyd ddysgu 21ain Ganrif
- Sicrhau arweinyddiaeth a rheolaeth gadarn

3.3 Fel rhan o'r cynnig arfaethedig i ad-drefnu ysgolion cynradd Bangor, bydd ystyriaeth lawn yn cael ei roi i Bolisi Iaith yr Adran Addysg. Mae'r polisi yn gosod y nod uchelgeisiol o sicrhau bod holl ddisgyblion y Sir yn meddu ar sgiliau ieithyddol priodol yn y Gymraeg a'r Saesneg, er mwyn eu galluogi i fod yn aelodau cyflawn o'r gymdeithas ddwyieithog y maent yn rhan ohoni. Cydwedda hyn yn dda gyda phrif nod Cynllun Strategol y Gymraeg sef sicrhau datblygiad y Gymraeg fel pwnc a chyfrwng dysgu o oedran cyn-ysgol ymlaen yn ogystal â hyrwyddo'r defnydd a wna ein plant a'n pobl ifanc o'r Gymraeg fel iaith gymdeithasol.

3.4 Maint dosbarthiadau ac amrediad oedran o fewn dosbarthiadau

Mae'r Adran Addysg yn cynllunio i sicrhau trefniadau sydd yn galluogi maint dosbarthiadau priodol ar gyfer ysgolion y Sir. Byddai cynyddu maint Ysgol Y Garnedd i 420 yn golygu strwythur a fyddai'n gynnwys dau ddosbarth ar gyfer pob oedran h.y. mynediad â lle i 60 o blant ym mhob grŵp blwyddyn, rhwng grwpiau Derbyn a Blwyddyn Chwech. Rhagwelir y bydd pegynau amrediad oedran o fewn dosbarthiadau sydd yn bodoli yn rhai ysgolion yn diflannu, sydd yn fodd o leddfuf'r heriau a phroblemau addysgu a dysgu effeithiol y gall ddigwydd pan ceir ystod oedran eang mewn un dosbarth.

3.5 Niferoedd disgyblion a llefydd gweigion

Mae niferoedd disgyblion yn yr ysgolion wedi newid yn sylweddol ers 1980, gyda gostyngiad o 62% yn Ysgol Babanod Coedmawr a 68% yn Ysgol Glanadda. I'r gwrthwyneb, mae niferoedd Y Garnedd wedi cynyddu 55% yn yr un cyfnod.

4. Yr ymgynghoriad statudol

4.1 Yn unol â Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a gofynion statudol y Cod Trefniadaeth Ysgolion (006/2013), cynhaliwyd cyfnod ymgynghori statudol ar y cynnig gydag ymgynghorai perthnasol rhwng 10 Ebrill 2018 a 13:00 o'r gloch ar 22 Mai 2018.

4.2 Lluniwyd dogfen ymgynghori statudol yn unol â gofynion ac arweiniad y Cod Trefniadaeth Ysgolion (006/2013) dosbarthwyd copi o'r ddogfen i'r holl ymgynghorai perthnasol, unai ar ffurf copi caled neu drwy anfon e-bost oedd yn cynnwys linc at dudalen arbennig ar wefan y Cyngor (www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg)

4.3 Anfonwyd copïau caled o'r ddogfen ymgynghori at y 3 ysgol sydd yn rhan o'r ymgynghoriad, gan wneud cais i'r penaethiaid eu dosbarthu i rieni/gwarchodwyr pob disgybl, aelod o staff ac aelodau corff llywodraethwyr yr ysgolion.

4.4 Cyhoeddwyd pecyn cefndirol yn ogystal, oedd yn cynnwys asesiadau effaith ar y cynnig ar yr iaith, y gymuned a chydarddoldeb. Dosbarthwyd copïau caled o'r pecynnau cefndirol a'r ddogfen ymgynghori i holl ysgolion y Dalgylch, llyfrgelloedd lleol, Canolfan Hamdden Bangor a Siop Gwynedd Dolgellau, Pwllheli a Caernarfon, fel eu bod ar gael i'w harchwilio gan unrhyw aelod o'r cyhoedd. Roedd y ddogfen hefyd ar gael i'w lawr lwytho oddi ar wefan y Cyngor.

4.5 Yn ystod y cyfnod ymgynghori, cynhaliodd swyddogion Cyngor Gwynedd sesiynau "galw heibio" er mwyn trafod y cynnig gyda'r llywodraethwyr, staff addysgu ac ategol, rhieni/gwarchodwyr a'r cyhoedd. Fel rhan o'r sesiynau cyflwynwyd arddangosfa o'r wybodaeth yn y ddogfen ymgynghorol ac roedd swyddogion o adrannau perthnasol (e.e. addysg, eiddo, Adnoddau Dynol ayyb) ar gael i

egluro ac ymateb i ymholiadau. Roedd yna hefyd gyfle i rai oedd yn mynychu dderbyn copi caled o unrhyw ddogfennaeth berthnasol i'r cynnig ac i gyflwyno sylwadau ysgrifenedig. Mynychodd 33 o bobl y sesiynau galw heibio.

Roedd yr amserlen ar gyfer y sesiynau fel y ganlyn:

Dyddiad	Amser	Lleoliad
Dydd Llun 30 Ebrill 2018	16:00 – 20:00	Neuadd Reichel, Ffordd Ffriddoedd, Bangor, LL57 2TR
Dydd Mawrth 1 Mai 2018	14:00 – 18:00	Neuadd Reichel, Ffordd Ffriddoedd, Bangor, LL57 2TR

- 4.6** Yn ogystal, crëwyd dogfen ymgynghorol i blant cynradd gyda holiaduron cysylltiedig. Trefnwyd bod hwylusydd yn ymweld ag ysgolion oedd yn rhan o'r ymgynghoriad i gynnal sesiynau gyda'r disgyblion i ganfod eu barn drwy ymgynghori gyda phlant Cyngor Ysgol y Garnedd a Chyngor Ysgol Glanadda ar ran Ffederasiwn Bro Ddewi. Mae dadansoddiad yr hwylusydd o'r sesiynau hyn ar gael yn **atodiad 2** yr adroddiad yma.

Yn ychwanegol, derbyniwyd holiaduron ychwanegol gan Ysgol y Garnedd, yn unol â sesiwn y cynhaliwyd yn uniongyrchol gyda'r Pennaeth a disgyblion.

- 4.7** Derbyniwyd **68** ymateb i'r ymgynghoriad statudol gan gynnwys ymatebion gan ddisgyblion, staff, llywodraethwyr, preswylwyr a rhieni unigol, yn ogystal â'r cyrff canlynol.

- Estyn
- NASUWT
- Corff Llywodraethol Ysgol y Garnedd
- Staff Ysgol y Garnedd
- Staff Ysgol Glanadda a Babanod Coedmawr
- Cynrychiolwyr Ysgol Ein Harglwyddes
- Cynrychiolwyr Ysgol Glanadda ac Ysgol Babanod Coedmawr

- 4.8** Dyma dabl sy'n nodi'r nifer o ymatebion a dderbyniwyd yn ôl eu cysylltiad gydag ysgol benodol

Nifer Yr ymatebion Nodwyd Cysylltiad gydag Ysgol.						
Ysgol y Garnedd	Ysgol Babanod Coedmawr/Glanadda	Ysgol Ein Harglwyddes	Ysgol Gancegin	Ysgol y Faenol	Ysgol Hiracl	Ysgol Llandygai
15	6*	37*		1*	1*	
Ysgol Cae Top	Ysgol Tryfan	Ysgol Friars	Arall			
	1*	3*	10			

* Sylwer bod rhai unigolion wedi ymateb ar ran mwy nag un ysgol

5. Sylwadau a dderbyniwyd yn ystod yr ymgynghoriad statudol

5.1 Pwrpas y rhan yma o'r adroddiad yw cyflwyno rhai o'r prif bwyntiau a ddaeth i'r amlwg yn ystod y cyfnod ymgynghori statudol. Nid oes posib ymateb i bob sylwad yn fanwl yng nghorff yr adroddiad hwn, fodd bynnag, ynghlwm, ceir copi o dabl sy'n cynnwys yr holl sylwadau yn ogystal ag ymateb y Cyngor. Ceir y wybodaeth yma i gyd yn **atodiad 1** yr adroddiad yma.

5.2 Fel y nodir uchod, mae dadansoddiad Cyngor Gwynedd o'r sylwadau a dderbyniwyd mewn ymateb i'r ymgynghoriad wedi ei gynnwys gyda'r adroddiad hwn. Gellir gweld copiâu llawn/gwreiddiol o'r ymatebion ar www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg - mae'r wybodaeth bersonol ar rai o'r ymatebion wedi eu duo er mwyn cydymffurfio a gofynion y Ddeddf Diogelu Data 1998.

5.3 Roedd yr ymatebion a dderbyniwyd yn manylu ar y materion a ganlyn

- Cefnogaeth i'r cynnig
- Materion trafndiaeth/traffig
- Materion leithyddol
- Y broses ymgynghori/dogfen ymgynghori/Y Cynnig
- Addysgol
- Dyluniad ac adnoddau'r adeilad newydd
- Arall (staffio / cyllidol)
- Estyn

5.4 Cefnogaeth i'r cynnig

5.4.1 Derbyniwyd nifer o sylwadau yn croesawu'r buddsoddiad, gyda sawl un yn datgan cefnogaeth i'r cynlluniau arfaethedig ar gyfer adeilad newydd Ysgol y Garnedd. Yn benodol, mynegwyd sawl sylw yn croesawu adeilad newydd ar gyfer Ysgol y Garnedd, megis: *"Hapus iawn fod Ysgol y Garnedd yn cael Ysgol newydd, mae'n amlwg o'r dystiolaeth a gyflwynwyd bod angen adeilad newydd ar Ysgol y Garnedd"*. Nodwyd sylw yn ogystal fod y prosiect yn un positif i'r ardal leol, ac yn y tymor hir bydd yn lwyddiant.

5.4.2 Fel y nodwyd yn y ddogfen ymgynghori statudol, mae'r Cyngor o'r farn y bydd buddsoddiad arfaethedig yn cyfarch dyheadau strategol Cyngor Gwynedd a Llywodraeth Cymru i ddarparu darpariaeth addysg, byddai hyn yn cynnwys:

- Gwell cysondeb yn safon ac ansawdd yr addysg a ddarperir yn y dalgylch
- Gwella effeithlonrwydd stad yr ysgol, gan leihau nifer o adeiladau mewn cyflwr gwael
- Gwneud cyfraniad sylweddol tuag at leihau nifer o lefydd gweigion
- Rhyddhau cyllideb i'w wario ar blant o fewn y gyfundrefn addysg yn hytrach nag adeiladau
- Cysoni nifer yr ysgolion i gyfarch y galw
- Rhesymoli cost fesul disgybl mewn ysgolion. Gan leihau'r gost fesul disgybl i hafal neu well na'r cyfartaledd Sirol o £3,777 i'r Cynradd.
- Gwell cysondeb mewn maint dosbarthiadau a lleihau'r ystod oedran o fewn dosbarthiadau ysgolion cynradd
- Gwella'r amgylchedd ddysgu i fwy o ddisgyblion a chynyddu'r nifer disgyblion a fydd yn elwa o amgylchfyd ddysgu 21ain Ganrif
- Sicrhau arweinyddiaeth a rheolaeth gadarn

5.4.3 Fel rhan o ymateb a dderbyniwyd gan Estyn, nodwyd byddai'r cynnig o leiaf yn debygol o gynnal y safonau presennol o ran addysg, darpariaeth ac arweinyddiaeth a rheolaeth.

5.5 Materion trafndiaeth/ traffig

5.5.1 Derbyniwyd sawl sylw yn pryderu am faterion traffig ar ffordd Penrhos, gan nodi fod y lon yn beryglus ac yn hynod o brysur yn ystod oriau penodol. Mae'r Cyngor yn cytuno fod problemau traffig yn yr ardal ar hyn o bryd a bod angen i'r cynllun hwn sicrhau fod y llif traffig yn cael ei reoli'n well nag y mae ar hyn o bryd.

5.5.2 Mae arolygon megis arolwg o sut mae disgyblion yn teithio i'r ysgol wedi ei gynnal. Mae hefyd arolygon traffig wedi cael eu cynnal ar Ffordd Penrhos. Bydd y tîm dylunio yn gweithio i liniaru risgiau llif traffig, cerddwyr a beicwyr a chreu llwybrau diogel i'r Ysgol. Eisoed mae nifer o opsiynau yn cael eu datblygu a fydd yn galluogi tynnu traffig oddi ar y briffordd yn gyflym a hwylus fel bo modd osgoi tagfeydd ar Ffordd Penrhos. Bydd y cynllun hwn felly yn gyfle i wella ar y sefyllfa sydd yn bodoli ar hyn o bryd.

5.6 Materion Ieithyddol

5.6.1 Cafwyd sylwadau oedd yn nodi pryder am barhad ethos y Gymraeg yn Ysgol y Garnedd, e.e. *bod sefyllfa'r Gymraeg yn ardal Bangor yn fregus, ac mae'n hanfodol nad yw'r ad-drefnu arfaethedig yn amharu ar allu'r ysgol i sicrhau fod plant yn llwyddo'n academaidd a chymdeithasu'n trwy'r Gymraeg yn yr ysgol a thu allan*. Cydnabyddir bod newid arferion iaith yn broses sy'n digwydd dros amser, gyda nifer o ffactorau gwahanol yn gyfrifol am ddylanwadu ar arferion iaith unigolion. Serch hynny, mae'n rhesymol i ddisgwyl y bydd disgyblion newydd o deuluoedd di-Gymraeg yn manteisio o ddiwylliant Cymreig Ysgol y Garnedd sydd â phrofiad llwyddiannus o hybu a defnyddio'r iaith Gymraeg o fewn yr ysgol.

5.6.2 Rhaid cydnabod bod Gwynedd wedi arwain yn genedlaethol ar annog a dylanwadu ar ddefnydd cymdeithasol plant o'r Gymraeg drwy gyfrwng y Siarter Iaith sydd yn weithredol ymhob ysgol yng Ngwynedd, ac yn gynllun sydd bellach wedi ei ledaenu'n genedlaethol.

5.6.3 Yr un yw'r Polisi Iaith ar gyfer holl ysgolion cynradd Gwynedd. O edrych ar y dystiolaeth, ac yn unol â'r Polisi Iaith, disgwylir i gyfrwng y ddarpariaeth gwricwlaidd fod yr un fath ar draws yr ysgolion cynradd, ac mae holl ysgolion cynradd Bangor (ar wahân i Ysgol Ein Harglwyddes) yn llwyddo i gael canran sylweddol o'r disgyblion i gyflawni'r lefel ddisgwyliedig mewn Cymraeg (iaith gyntaf) yn y Cyfnod Sylfaen a CA2.

Nod y Polisi Iaith "*yw sicrhau bod holl ddisgyblion y sir yn meddu ar sgiliau ieithyddol priodol yn y Gymraeg a'r Saesneg*". Cydwedda hyn yn dda gyda phrif nod Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg sef sicrhau datblygiad y Gymraeg fel pwnc a chyfrwng dysgu o oedran cyn-ysgol ymlaen yn ogystal â hyrwyddo'r defnydd a wna ein plant a'n pobl ifanc o'r Gymraeg fel iaith gymdeithasol. Er mwyn gwireddu'r rhaglen uchelgeisiol hon, disgwylir i bob sefydliad roi sylw i'r materion a ganlyn.

- Gosod sylfaen gadarn yn y Gymraeg yn y Blynnyddoedd Cynnar, gan sicrhau bod disgyblion o gefndir Saesneg yn cael y cyfle i ddysgu'r Gymraeg cyn gynted â phosibl.
- Yn y Cyfnod Sylfaen, adeiladu ar y sylfaen a osodwyd yn y cyfnod meithrin a derbyn drwy barhau i ddatblygu gafael disgyblion ar y Gymraeg, a chychwyn ar y broses o ddatblygu eu

sgiliau yn y Saesneg. Yn ymarferol, golyga hyn y bydd y mwyafrif o'r ysgolion yn cychwyn cyflwyno'r Saesneg fel pwnc yn y tymor olaf ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen, gan roi sylw i ddatblygu sgiliau darllen, siarad ac ysgrifennu yn yr iaith honno. Y Gymraeg fydd iaith swyddogol yr asesu yn yr ysgol ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen.

- Yn CA2, parhau i ddatblygu meistrolaeth disgyblion ar y Gymraeg gan roi sylw i ddatblygu eu sgiliau yn y ddwy iaith. Asesir cynnydd disgyblion yn y Gymraeg a'r Saesneg ar ddiwedd y cyfnod allweddol.
- Yn CA3, sicrhau bod pob disgybl sydd wedi cyrraedd lefel 3+ ar ddiwedd CA2 yn parhau i ddilyn Cymraeg iaith Gyntaf er mwyn sicrhau dilyniant a pharhad priodol.
- Yn CA4, sicrhau bod pob disgybl yn astudio'r Gymraeg fel pwnc hyd at ddiwedd B11 ac yn cael asesiad yn y Gymraeg ar ddiwedd CA4.
- Yn CA3 a CA4, defnyddio'r wybodaeth am gyflawniad blaenorol i sicrhau bod pob disgybl yn parhau i ddatblygu sgiliau yn y Gymraeg a'r Saesneg trwy ddefnyddio'r ddwy iaith yn gyfrwng dysgu.
- Sicrhau bod disgyblion sy'n ddysgwyr y Gymraeg yn CA2 a CA3 yn dysgu'r Gymraeg cyn gynted â phosibl ac yn defnyddio'r Gymraeg fel cyfrwng dysgu.
- Gwella gwybodaeth a dealltwriaeth disgyblion o nodweddion diwylliannol, manteision economaidd, amgylcheddol, hanesyddol ac ieithyddol Cymru.
- Datblygu'r disgyblion i fod yn ddinasyddion cyfrifol fel eu bod yn cyfrannu'n arwyddocaol i'r gymdeithas ddwyieithog maent yn rhan ohoni.

5.6.4 Derbyniwyd ymateb isod gan Estyn yn gysylltiedig ar asesiad effaith ieithyddol:

“Mae'r cynigiwr wedi rhoi ystyriaeth fanwl iawn i'r effaith ar y Gymraeg drwy ddadansoddi data'r Siarter Iaith yn llawn a thrwy ystyried data cyfrifiad 2011 i edrych ar broffil ieithyddol wardiau Bangor a Pentir. Mae'n anodd darogan yn fanwl gywir unrhyw effaith ar yr iaith Gymraeg, ond mae'n rhesymol i ddisgwyl y bydd y disgyblion newydd o deuluoedd di-gymraeg yn cael eu dylanwadu gan ddiwylliant Cymreig Ysgol y Garnedd sydd â phrofiad llwyddiannus o hybu a defnyddio'r iaith Gymraeg o fewn yr ysgol.”

5.6.5 Yn unol ar asesiad effaith ieithyddol, gweler bod (yn ogystal i Ysgol y Garnedd) canran uchel iawn o blant Ysgol Glanadda yn meddwl ei bod yn bwysig iawn siarad Cymraeg. Gweler y tabl isod:

Canran y plant sy'n meddwl ei bod hi'n bwysig siarad Cymraeg

Dw i'n meddwl ei bod hi'n bwysig siarad Cymraeg	Pwysig iawn	Pwysig	Gweddol bwysig	Ddim yn bwysig	Ddim yn bwysig o gwbl
Ysgol Y Garnedd	84.4%	11.9%	3.8%	0%	0%
Ysgol Glanadda	95.2%	4.8%	0%	0%	0%

5.7 Y broses ymgynghori/dogfen ymgynghori / Y Cynnig

5.7.1 Derbyniwyd rhai sylwadau ynglŷn â'r broses ymgynghori, yn benodol ynglŷn â chynnwys y ddogfen ymgynghori statudol. Mae'r cywiriadau perthnasol wedi eu nodi yn y tabl ymatebion yn **atodiad 1** (pwynt 7.1 - 7.7).

5.7.2 Cafwyd sylwadau yn ymwneud a'r cynnig arfaethedig oedd yn destun yr ymgynghoriad gyda rhai ymatebwyr yn nodi eu bod yn ffafrio opsiwn 10. Mewn ymateb i'r sylwadau hynny, nodwyd fod y Cyngor wedi ystyried ystod o wahanol opsiynau cyn penderfynu cynnal ymgynghoriad statudol ar opsiwn 3. Gwerthuswyd holl opsiynau'r rhestr hir er mwyn cymharu prif fanteision ac anfanteision yr opsiynau oedd dan ystyriaeth. Ar sail canlyniadau'r gwerthusiad hwnnw, daeth i'r amlwg mai opsiwn 3 fyddai'n ateb y gofynion ar gyfer darpariaeth addysg gynradd ym Mangor, yn unol â'r ffactorau allweddol a flaenoriaethwyd gan y Panel Adolygu Dalgylch. Nodwyd yn ogystal y byddai opsiwn 3 yn golygu fod mwy o ddisgyblion yn debygol o fanteisio o amgylchedd ddysgu ac adnoddau o'r radd flaenaf.

5.8 Addysgol

5.8.1 Derbyniwyd sylwadau yn ymwneud a maint arfaethedig Ysgol y Garnedd petai'r cynnig yn cael ei gymeradwyo i adeiladu Ysgol newydd gyda capasiti o 420. Mewn ymateb i'r sylwadau yma, mae diffyg capasiti a chyflwr gwael adeilad presennol Ysgol y Garnedd wedi bod yn un o'r prif yrwyr dros yr angen i ad-drefnu yn ardal Bangor. Mae'r Adran Addysg o'r farn bod y capasiti dan sylw yn briodol ac yn cynnig gwell cyfleoedd i hwyluso rhaniad dosbarthiadau'r ysgol newydd, yn ogystal ag yn ymateb i'r gofyn cynyddol am lefydd a ragwelir i'r dyfodol.

5.8.2 Cafwyd rhai sylwadau yn nodi pryderon am drefniadau mynediad ar gyfer y cynnig arfaethedig. Mewn ymateb, os gweithredir y cynnig i gau ysgolion Glanadda a Babanod Coedmawr, bydd yr awdurdod yn cynnig lle i ddisgyblion yr ysgolion presennol (yn ddarostyngedig i ddewis rhieni) yn ysgol Y Garnedd. Bwriedir defnyddio'r un dyddiadau cau ar gyfer ceisiadau, a'r un dyddiad penderfyniad ar gyfer yr holl geisiadau a throsglwyddiadau.

5.9 Dyluniad ac adnoddau'r adeilad newydd

5.9.1 Derbyniwyd sawl sylw yn ymwneud a'r dyluniad ac adnoddau fydd ar gael fel rhan o adeilad newydd Ysgol y Garnedd.

5.9.2 Roedd sawl unigolyn yn pryderu y byddai cae chwarae'r ysgol yn rhy bell o adeilad yr ysgol. Nodwyd hefyd pryder nad oedd toiledau wedi ei ddarparu ar y caeau chwarae ar gyfer y disgyblion. Mewn ymateb i'r sylwadau, nodwyd bod y tîm dylunio'n rhoi ystyriaeth i'r toiled a'r cae. Nodwyd yn ogystal fod y cynllun yn cynnwys sawl man chwarae ger yr adeilad ar gyfer disgyblion Ysgol y Garnedd. Dim ond at y cae chwarae ffurfiol fydd angen cerdded ac mae wedi ei leoli o fewn pellter rhesymol, a bydd yn debyg i'r sefyllfa mewn nifer o ysgolion ar hyd a lled y sir.

5.9.3 Cafwyd rhai sylwadau yn nodi pryder ynglŷn â'r cynllun ar gyfer maes parcio'r adeilad newydd, a'r angen iddo fod yn agos at yr adeilad er mwyn hwyluso cludo adnoddau. Bwriedir lleoli maes parcio dynodedig ar gyfer staff o fewn pellter rhesymol. Nodwyd yn ogystal y bydd ardaloedd dadlwytho wedi eu lleoli ger adeilad yr ysgol.

5.9.4 Yn ogystal, derbyniwyd sylwadau ynglŷn â dyluniad y man gollwng plant, ynghyd ag un sylwad yn gwneud cais am warchod defnydd y maes parcio ar gyfer rhieni Ysgol y Garnedd yn unig. Bydd y mater hwn yn cael ei ystyried fel rhan o'r gwaith dylunio ac mae bwriad i osod arwyddion yn y maes parcio er mwyn nodi unrhyw gyfyngiadau parcio.

5.9.5 Derbyniwyd dau sylwad yn nodi'r angen am ardal ddysgu allanol ar gyfer y Cyfnod Sylfaen. Mewn ymateb i'r sylwad, nodwyd fod y sylwad wedi ei ddwyn i sylw'r tîm dylunio a bod y cynllun presennol yn cynnwys gosod canopi ac ardal wedi'i ffensio ar gyfer y Cyfnod Sylfaen.

5.10 Arall

5.10.1 Derbyniwyd rhai sylwadau yn ymwneud a materion staffio, mae rhai o'r ymatebion gan staff, yn nodi pryderon am swyddi petai'r cynnig arfaethedig yn cael ei gymeradwyo i gau Ysgol Babanod Coedmawr ac Ysgol Glanadda. Derbyniwyd hefyd ymateb yn ymwneud a staffio Ysgol y Garnedd yn dilyn agoriad yr adeilad newydd.

5.10.2 Oherwydd mae'r cynnig yn cynnwys adeilad newydd (a chynyddu capasiti) yn unig ar gyfer Ysgol y Garnedd, yna ni ragwelir y byddai unrhyw newid i strwythur staffio'r ysgol tu hwnt i'r angen i addysgu nifer uwch o blant. Bydd unrhyw benderfyniad yn ymwneud a phrosesau penodi yn fater i'r corff llywodraethol.

5.10.3 Os bydd ysgolion Babanod Coedmawr a Glanadda yn cau, yna bydd swyddi presennol y staff yn dod i ben. Bydd y Cyngor yn gwneud bob ymdrech posib i geisio rhoi cymorth i staff i'w ad leoli. Yn ogystal, hawl corff llywodraethol unigol unrhyw ysgol yw penderfynu ar bwy maent yn eu penodi i'w hysgolion, felly nid yw'r Cyngor mewn sefyllfa i fynnu bod corff llywodraethol yn penodi staff penodol.

5.10.4 Derbyniwyd rhai sylwadau mewn perthynas â materion cyllidol, yn cynnwys y mater o gost y pen disgyblion. Parthed sail cyfanswm dyraniad ysgolion, mae gwahaniaeth 'cost y disgybl' yn gallu amrywio o ysgol i ysgol oherwydd amryw o ffactorau gan gynnwys, gwarchodaeth lleiafswm staffio, ADY, nifer disgyblion sy'n gymwys i ginio am ddim.

5.11 Ymatebion i'r ymgynghoriad gyda phlant a phobl ifanc

Fel y nodwyd ym mharagraff 4.6 uchod, cynhaliwyd sesiynau ymgynghori gyda chynrychiolaeth o ddisgyblion cynradd sydd yn destun i'r ymgynghoriad statudol hwn. Trefnwyd bod hwylusydd plant a phobl ifanc yn ymweld â'r ysgolion i gynnal sesiynau gyda'r disgyblion i ganfod eu barn. Mae dadansoddiad yr hwylusydd o'r sesiynau hyn ar gael yn **atodiad 2** yr adroddiad yma.

Dyma'r prif bwyntiau gododd yn ystod yr ymgynghoriad gyda phlant a phobl ifanc:

Ysgol Y Garnedd	Ysgol Glanadda
Y rhan fwyaf o blaid y newid.	Y rhan fwyaf yn erbyn y newid.
Bod efo ffrindiau yn bwysig iawn.	Poeni beth fyddai'n digwydd i'r ysgol a'r athrawon.
Awyddus i gael pob cyfle posib efo'r offer / Adnoddau gorau posib.	Awyddus i gael pob cyfle posib efo'r offer / Adnoddau gorau posib.
Ehangu ar y cyfleoedd sydd ar gael.	Poeni am draffig oherwydd y lleoliad a'r niferoedd.

5.12 Estyn

5.12.1 Nodwyd sylwadau a dderbyniwyd gan Estyn fel rhan o'r ymgynghoriad. Mynegwyd:

“wrth benderfynu ar y cynnig hwn, mae'r cynigiwr wedi ystyried yn fanwl deuddeg opsiwn gwahanol ar gyfer ad-drefnu addysg yn ninas Bangor. Mae'r cynigiwr wedi gwerthuso'r opsiynau yn deg yn erbyn manteision ac anfanteision nifer o griteria, yn cynnwys; sicrhau digon o lefydd ar gyfer pob disgybl yn y lleoliad priodol, lleihau llefydd gweigion, lleihau amrediad cost y pen, sicrhau maint addas i ddosbarthiadau, sicrhau nad yw penaethiaid yn treulio nwy na 20% o'u hamser yn addysgu a datblygu defnydd yr ysgol yn y gymuned.”

“Mae'r cynigiwr wedi darparu tablau yn dangos canran y disgyblion sy'n cyflawni'r deiliant disgwylidig yng nghyfnod allweddol 2 ar gyfer Ysgol y Garnedd ac Ysgol Glanadda, a'r cyfnod sylfaen ar gyfer Ysgol Babanod Coedmawr. Maent yn dangos ffigyrau cyfatebol ar gyfer Gwynedd a Chymru ar gyfer 2017. Serch hynny, nid yw'r cynigiwr wedi darparu dadansoddiad cryno o berfformiad yr ysgolion”.

5.12.2 Mewn ymateb i'r sylwad ynglŷn â'r diffyg dadansoddiad o berfformiad yr ysgolion, noder fod arfarniad o berfformiad ysgolion Garnedd, Babanod Coedmawr a Glanadda i'w weld ar dudalennau 20 a 21 yn y ddogfen ymgynghori, ac mae'r canfyddiadau wedi eu seilio'n bennaf ar adroddiadau Estyn diweddaraf yr ysgolion. Yn ogystal â hynny, ar dudalen 20, mae tabl sy'n nodi perfformiad y tair ysgol mewn perthynas â'r system genedlaethol ar gyfer categoreiddio ysgolion.

6. **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.**

6.1 Mae gan yr Adran Addysg rôl i hyrwyddo nodau llesiant y Ddeddf ymysg disgyblion y sir drwy ei weithgareddau a'i brosiectau. Mae'r Ddeddf yn gosod dyletswydd ar gyrff cyhoeddus yng Nghymru i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol. Fel rhan o'r ddyletswydd mae'r Cyngor wedi cyhoeddi amcanion llesiant sy'n amlinellu sut y bydd yn gwella llesiant yn “Cynllun Gwynedd 2018-2023”.

6.2 Mae'r adran 3.1 uchod yn nodi'r cynnig arfaethedig ar gyfer ad-drefnu darpariaeth Addysg Gynradd yn Nalgylch Bangor. Yn dilyn ystyriaeth ac asesiad yn unol a gofynion y deddf llesiant, deuir i'r casgliad fod y cyfeiriad hwnnw yn cydblethu a 7 nod llesiant y Ddeddf, ynghyd ag amcanion llesiant y Cyngor. Bydd y cyfeiriad hwn yn caniatáu i ni ymateb i a diwallu anghenion y plant heddiw, ac hefyd cryfhau eu llesiant i'r dyfodol. Bydd y model ad-drefnu arfaethedig yn sicrhau fod plant yr ardal yn cael eu haddysgu ar safle modern sy'n darparu amgylchedd ddysgu sy'n addas ar gyfer yr 21^{ain} ganrif.

7. **I Grynhoi**

7.1 Argymhellir felly rhyddhau rhybuddion statudol ar y cynnig i gau Ysgolion Glanadda a Babanod Coedmawr ar y 31 Awst 2020, a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol y Garnedd (yn ddarostyngedig ar ddewis rhieni); a chynyddu capasiti Ysgol y Garnedd i 420. Y bwriad yw y bydd yr ysgolion yn cau ar 31 Awst 2020 a bod adeilad newydd Ysgol y Garnedd yn agor 1 Medi 2020.

7.2 Mae'r argymhelliad yma yn dilyn ystyriaeth o ystod eang o opsiynau posib. Crynhowyd y cynigion yma i restr hir o opsiynau posib, a gwerthuswyd yr opsiynau yma'n llawn wrth gymharu prif fanteision ac anfanteision yn erbyn ffactorau penodol. Defnyddiwyd uchelgais y strategaeth

'Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd', ffactorau yn y Cod Trefniadaeth, gweledigaeth dalgylch Bangor a ffactorau perthnasol eraill.

Roedd y ffactorau yn cynnwys, ond ddim yn gyfyngedig i:

- Ansawdd yr Addysg
- Maint dosbarthiadau ac amrediad oedran o fewn dosbarthiadau
- Niferoedd disgyblion a llefydd gweigion
- Amgylchedd Dysgu – ansawdd ac addasrwydd adeiladu
- Arweinyddiaeth a staffio
- Y Gymuned
- Yr Iaith Gymraeg
- Ardrawiad Cydraddoldeb
- Adnoddau Ariannol
- Ffactorau Daearyddol

Mae'r gwerthusiad opsiynau llawn yma eisoes wedi ei gyflwyno i'r Cabinet am ystyriaeth ar 13 Mawrth, 2018 ac i'w weld yn **Atodiad 3**.

7.3 Fel rhan o'r gwerthusiad opsiynau yma, defnyddiwyd hefyd casgliadau **asesiadau effaith Cymunedol, leithyddol a Chydraddoldeb**. Mae'r asesiadau yma yn **atodiad 4**, a'r holl ddogfennaeth gefndirol y cynnig ar gael ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg. Yn unol â Deddf Cydraddoldeb 2010 cynhaliwyd asesiad ardrawiad cydraddoldeb ynglŷn â'r cynigion. Mae'r asesiadau yn nodi'r sefyllfa bresennol ac yn dangos fod polisiau a threfniadau mewn lle a fyddai'n sicrhau fod y cynnig yn ystyried ac yn cyd-fynd a hawliau cyfartal. Wedi pwysu a mesur y ffactorau perthnasol deuir i'r casgliad bod sicrwydd yr hyrwyddir cyfleoedd cyfartal yn gadarnhaol yn sgil y cynnig a bod mesurau mewn lle i sicrhau na fydd camwahaniaethu anghyfreithlon ac aflonyddu. Mae trefniadau mewn lle yn ogystal fydd yn monitro ac yn adolygu'r sefyllfa. Ystyried felly bod canfyddiadau'r asesiadau yn parhau yn gyfredol ac yn berthnasol i argymhelliad. *(Nodi'r bod cywirdeb wedi ei wneud i asesiad ardrawiad cymunedol yn nhabl 14: Defnydd cymunedol o gyfleusterau'r ysgol - gan fod gwall yn y wybodaeth wreiddiol a gyhoeddwyd.)*

7.4 Yn dilyn ystyried yr holl sylwadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori statudol, ystyrir fod y cynnig ymgynghorwyd arno dal i gynnig yr opsiwn orau ar gyfer dyfodol addysg yn nalgylch Bangor. Mae dadansoddiad o'r sylwadau a dderbyniwyd yn cael sylw yn adran 5 ac **atodiad 1** yr adroddiad yma, ac mae'r ymatebion ar gael yn llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg

8 Camau Nesaf

8.1 Os bydd y Cabinet yn penderfynu cefnogi'r argymhellion a gyflwynir yn yr adroddiad hwn – bydd angen cyhoeddi rhybuddion statudol yn unol â Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 ac arweiniad y Cod Trefniadaeth Ysgolion (006/2013).

8.2 Byddai'r rhybuddion statudol yn cael eu cyhoeddi ar ddiwrnod ysgol a bydd cyfnod gwrthwynebu o 28 diwrnod o pan gyhoeddir y rhybuddion. Gall unrhyw un wrthwynebu'r cynnig.

- 8.3** Yn dilyn y cyfnod gwrthwynebu bydd adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet am benderfyniad terfynol. Rhaid cofio bod rhai sefyllfaoedd lle bydd penderfyniad terfynol y Cyngor yn gallu cael ei gyfeirio at y Gweinidog Addysg a Sgiliau, Llywodraeth Cymru yn unol â'r Cod Trefniadaeth Ysgolion (006/2013).
- 8.4** Yn ddarostyngedig ar benderfyniadau'r Cabinet, dyma gamau nesaf y broses gydag amserlen amlinellol;

Camau'r Daith	Amserlen Amlinellol
Adroddiad Cabinet yn dilyn ymgynghoriad statudol	3 Gorffennaf 2018
Cyhoeddi Rhybuddion Statudol a chyfle i ymgynghorai wrthwynebu	Medi 2018
Penderfyniad terfynol gan Gabinet y Cyngor (posib i'r cynnig gael ei atgyfeirio i Weinidog Addysg a Sgiliau Llywodraeth Cymru ar ôl y penderfyniad yma)	Hydref / Tachwedd 2018
Cychwyn y broses o drosglwyddo i'r adeilad newydd	Mehefin 2020
Agor yr ysgol	1 Medi 2020

9 Argymhellion

Argymhellir felly:

- i. Cymeradwyo'r cynnig i gau Ysgolion Glanadda a Babanod Coedmawr ar y 31 Awst 2020, a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol y Garnedd (yn ddarostyngedig ar ddewis rhieni); a chynyddu capasiti Ysgol y Garnedd i 420.
- ii. Cymeradwyo cyhoeddi rhybuddion statudol ar y cynnig yn (i) uchod yn unol â gofynion Adran 48 o Ddeddf Safonau a Thrafnidiaeth Ysgolion (Cymru) 2013.

Barn yr Aelodau Lleol

Bydd unrhyw sylwadau gan yr Aelodau Lleol yn cael eu cyflwyno yn y cyfarfod.

Barn y Swyddogion Statudol

Y Swyddog Monitro

“Mae cynnwys yr adroddiad yma wedi bod yn destun cyngor cyfreithiol gan y Gwasanaeth Cyfreithiol. Dim sylwadau pellach o safbwynt priodoldeb.”

Y Pennaeth Cyllid

“Rwy’n cefnogi’r penderfyniad a geisir ac yn annog aelodau a swyddogion perthnasol i barhau gyda’r prosiect ehangach i adolygu trefniadaeth ysgolion yn ddi-oed.”

Atodiadau

Atodiad 1	Dadansoddiad o ymatebion yr ymgynghoriad
Atodiad 2	Ymgynghoriad Plant a phobl ifanc
Atodiad 3	Gwerthusiad Opsiynau
Atodiad 4	Aseidiadau Effaith Ieithyddol, Cymunedol a Chydraddoldeb